

Kampen- kalenderen 1996



Foto: Oslo Bymuseum

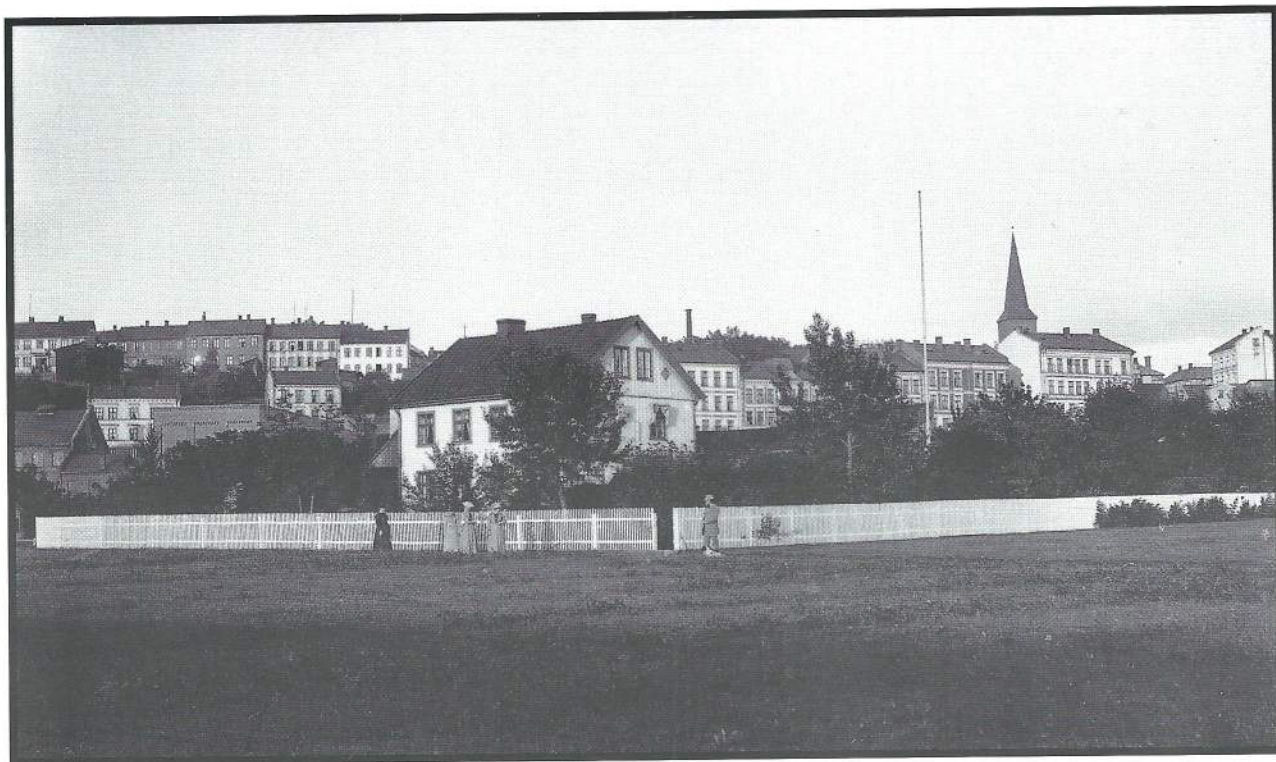
Herbert Andersson: «Kampen»

Utgitt av Kampen Historielag
Bøgata 21
0655 Oslo

Grafisk formgivning: Siri Bryn
Repro og trykk: Kampen Grafisk A/S
Opplag: 850

Kampen Historielag takker
våre annonsører.

Januar



Kampen sett fra Sommerfrydløkken. Fra Riksantikvarens arkiv.

Kampen og Sommerfrydløkken

MÅNEDENS FOTOGRAFI viser Kampen sett fra sydvest. I bakgrunnen til venstre ser vi husrekken på skrenten i Norderhovgata. Mot høyre skimter vi tårnet på den nybygde Kampen kirke. Skrått fra høyre og ned mot venstre ligger gårdene i Hagegata; nr. 50 og 52 er delvis skjult bak trærne.

Fotografiet må være tatt mellom 1890 og 1896, fordi husrekken i Hagegata stod ferdig i 1890. Kjølberggata 25 og 27 og Nannestadgata 2 kom først seks år senere, og disse ville ha skjult Hagegata fra fotografens ståsted.

Og fotografens ståsted må ha vært midt i Sommerfrydløkken. Sommerfrydløkke strakte seg fra Åkebergveien opp til Hagegata mellom Sigurds gate og Sverres gate. Kjøpmann Dyre Simensen kjøpte denne eiendommen i 1811 og bebygde den. Adressen var Åkebergveien 28, men hovedhuset lå på oversiden av dagens Jens Bjelkes gate.

Simensens sønn solgte Sommerfryd i 1848 til kjøpmann Teodor Henriksen. Familien Henriksen eide løkken til inn på 1900-tallet. Opprinnelig målte løkkeeiendommen 35 mål (35 tusen m²), og den har gitt tomt til mange hus og virksomheter; som Mustad margarinfabrikk og boligselskapet A/S Sommerfrydløkken.

I fjor ble parken mellom Sverres gate, Jens Bjelkes gate, Bisp Nikolas gate og Kjølberggata fornyet som en såkalt «mønsterlekeplass». Dette er en lekeplass tilrettelagt for funksjonshemmede barn, samtidig som den skal være en park for alle aldersgrupper. 3. oktober 1995 ble parken høytidelig åpnet, og døpt Sommerfrydhagen etter forslag fra Kampen Historielag. I vår begrunnelse la vi vekt på at parkens navn burde knyttes til det historiske opphavet. Og Sommerfrydløkkens hage lå akkurat der mønsterlekeplassen nå ligger, slik fotografiet tatt for hundre år siden, viser.

Hassa Horn

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|---|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 1 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 2 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 |
| 3 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 |
| 4 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 |
| 5 | 29 | 30 | 31 | | | | |



Bøgata 21, 0655 Oslo, telefon 22 68 29 10

1 Nyttårsdag



Fra Riksantikvarens arkiv

Carl F. Johannesens tobakksfabrikk

TOBAKKSFABRIKK på Kampen? Det skal ha vært en tobakksfabrikk på Kampen før århundreskiftet, er det blitt sagt. Ja, det er ganske riktig, det har det vært. Men hvor lå nå denne fabrikk?

Min far fortalte en gang, at da hans mor var liten, hadde Carl F. Johannesen en tobakksfabrikk i bakbygningen i Norderhovgata 4.

I branntaksten den 6. januar 1879 er tobakksfabrikant Carl F. Johannesen oppført som eier av eiendommen på hjørnet av Brunsgade (Norderhovgata) og Markveien (Nannestadgata), det vil si Norderhovgata 4. Adressebøkene fra denne tiden viser også at det var en tobakksfabrikk her fra rundt 1879. I folketellingene ser man at det bodde flere tobakksarbeidere på Kampen. Blant annet her i nummer 4 bodde cigarmager Larsen, foruten Carl F. Johannesen selv med sine familier.

Carl F. Johannesen var også inntil 1889 eier av Nannestadgata 4. Her hadde han en tid tobakksutsalg, men hovedutsalget var i Storgata 4.

Den 19. mai 1889 var det brann i bygningen i

Norderhovgata 4, og i 1890 flytter Carl F. Johannesen virksomheten til Carl XIIIs gate på Vaterland, omtrent der vi i dag har Oslo City.

Med dette avsluttes 10 års virksomhet på Kampen, som sikkert i disse årene hadde gitt arbeid og inntekt til mange familier. Kanskje fulgte noen av arbeiderne med til Vaterland. Hva vet vi?

Vicky Aasen

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|---|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 5 | | | | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 6 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
| 7 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 |
| 8 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 |
| 9 | 26 | 27 | 28 | 29 | | | |

Mars



Fra strykeriet. Foto: Privat eie.

Rensерiet i Kolstadgata

STOLEN PÅ FORTAUET ved inngangen signaliserer at nå kan du levere tøy til rens. Ekspress Rensерiet A/S i Kolstadgata 17 er en av de bedriftene som har holdt til lengst i området rundt Tøyensenteret.

Rensерiet hadde vært i drift i mange år da Hans T. Vaagenes og Martin Kjenes flyttet det med seg til nedre Kampen i 1938. Bedriften så dagens lys i 1928 i Deichmans gate under navnet Oslo American Rens, og hadde flere adresser i byen før den flyttet inn i nummer 17.

Kolstadgata 17 ble bygd i 1901, og daværende eier var Nicolaisens Kaffebrenneri. Seinere holdt Norsk Strømpfabrikk/Andersens Trikotasje til i huset i mange år.

Da Ekspressrensерiet kom til Kampen, var det allerede en stor bedrift med dampende virksomhet og mange ansatte. I dag driver Tove Vaagenes rensерiet aleine. Det var hennes svigerfamilie som startet bedriften i 1928.

– Da jeg begynte her i 1958, var det 40 ansatte og vi hadde to sjåførere. Arbeidsstokken ble mindre etter hvert, men fram til 1980 hadde vi fortsatt 10-15 i

arbeid. Da forsvant de siste, sier Tove Vaagenes. Nytt utstyr med effektive maskiner var noe av årsaken til dette. Fra 1980 ble Ekspress Rensерiet drevet som en «mann-og-kone»-bedrift fram til Tove Vaagenes' mann døde i 1991.

Da rensерiet flyttet inn i nummer 17 i 1938, var det et av de største i Oslo og brukte hele huset. De siste fire åra har de leid ut lokaler til Willy's brukthandel.

Mona Larsen

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 9 | | | | | 1 | 2 | 3 |
| 10 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| 11 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 |
| 12 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
| 13 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 |

Holstad + Westerheim as

Din lokale rørlegger. Hagegata 54, 0653 Oslo. Telefon 22 68 38 29

31 Palmesøndag

April

Bøgata 18

BØGATA 18 er så vidt jeg vet en tømmerbygning fra før århundreskiftet. Hovedhuset er på tre etasjer. Før restaureringen var første etasje inndelt med en 2-roms leilighet med kjøkken og entré samt forretningslokale med kjøkken hvor det opp til de senere år ble drevet melkebutikk. Annen etasje besto av to 2-roms leiligheter hvorav den ene hadde inngang direkte til kjøkkenet. Tredje etasje ga plass for tre familier, hver på ett rom og kjøkken. I en av disse ble jeg født i 1929. Vi ble da en familie på 4 som flyttet ned i første etasje, trolig i 1932.

Bakgården var en 2-etasjes bygning med utedoer og vedskjul nede og to store rom oppe. Det ene rommet var husvertens lagerrom. I det andre sto en håndrulle til fri avbenyttelse for gårdens beboere. I dette rommet spilte husets unger teater til inntekt for et eller annet godt formål, og her laget vi også basar i ekte Prøysen-stil.

Mange barn har vokst opp i Bøgata 18. I en av leilighetene i tredje etasje på ett rom og kjøkken, bodde en familie som på 20-tallet hadde 8 barn, hvorav bare 4 gutter og 1 jente vokste opp. Faren levde til han var over 100 år.

I min oppvekst var vi 6 barn og tenåringer i huset. Under krigen slo 3 familier seg sammen og foret opp 2x2 villagruser som hadde tilhold i det ene vedskjulet i bakgården. Og husverten hadde verpehøns i kjelleren, så det var mye liv i huset.

Kjelleren var et kapittel for seg. Den var dyp og frostfri og bodene fungerte utmerket til oppbevaring av mat og vinterforsyning av poteter og grønnsaker. Det var til uvurderlig nytte den gangen kjøleskap bare var til for de rike.

Nedgangen til vaskekjelleren var under kjellerlemmen på gårdsplassen. Der nede var en svær bryggepanne som har kokt utallige klesvasker. Fra kjøkkenet i tredje etasje hadde man den flotteste utsikt over byen og Oslofjorden. Vi som bodde i første etasje hadde vinduer ut mot gaten og bakgården. Men hver vår når det begynte å grønnes, kunne vi se det vakre bjerketreet i nabogården over bakhustaket. Det vokste seg større for hvert år.



Margith Olaussen med barnebarnet Jorunn ved kjellerlemmen sommeren 1960

En orliten hageflekk hadde også sin plass innerst på den smale gårdsplassen, ikke mer enn omlag 2x1/2 meter, men et lite lyspunkt i sommerhalvåret. Til tross for ofte trange kår og tett naboskap, sitter minnet igjen om en tid med hjelpsomhet og medmenneskelig støtte og omsorg mellom gårdens beboere.

Marit Stenberg f. Olaussen

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 14 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 15 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 |
| 16 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 |
| 17 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 |
| 18 | 29 | 30 | | | | | |

4 Skjærtorsdag
5 Langfredag
7 1.påskedag
8 2.påskedag

Mai



Oluf Martin Jacobsen 1903

En Kampen-mann for sin hatt

EN EKTE KAMPENBEBOER har kommet hjem fra hvalfangst etter en overvintring på Syd-Georgia. Bødker Oluf Martin Jacobsen, født på Oslo Hospital i 1857 og oppvokst på Kampen, var med på de tidligste hvalekspedisjonene til Syd-isen.

I en del år nå har det ikke vært utdannet håndverkere i bødkerfaget, men det ser ut til at interessen har begynt å komme tilbake.

Oluf var bødkersvenn på ABC byggeriet, Aktiebryggeriet i Åkerbergveien, en tøff men viktig jobb. Ølet skulle lagres på tønner og fat. Han hadde også sine kunder blant fiskerne på brygga, som trengte fiskekasser og tiner og sjøen lokket.

Oluf giftet seg i 1879 med fiskerdatteren Pauline Lovise og flyttet inn i Hurdalsgata 7.

På den tiden var det vanlig med store plakater i vinduene med «til leie» og «rom ledig».

Småhusbebyggelsen viste tydelig at en bydel var i vekst. Trangboddheten var stor og leilighetene små, men folk kunne velge et sted å bo og muligheten for arbeid var til stede. Ved folketellingen i 1900 finner vi familien i Brinken 64 og de betaler kr. 168,- i husleie per år.

Oluf hadde også en snekke liggende ved Vaterlandsbrua ved Akerselvas utløp som ble flittig brukt til nytte og hygge for hele familien. Fiskemiddagene var høyt prioritert.

Oluf reiste på hvalfangst flere ganger, sammen med to av sine sønner, Alf og Asbjørn. Utreisetrangen var stor i familien. To av døtrene reiste til Amerika etter å ha ordnet seg husposter i Philadelphia på forhånd. Den øvrige familie ble boende på Kampen i Sørums gate 8 i mange, mange år!

Turid Bergene Dahlman (Jacobsen)

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 18 | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| 19 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 |
| 20 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 |
| 21 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 |
| 22 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | | |

CHRIS

Karl Johans gt. 27, 0159 Oslo

1 Offisiell høytidsdag
16 Kristi himmelfartsdag
17 Grunnlovsdag
26 Pinsedag
27 2. pinsedag

Juni

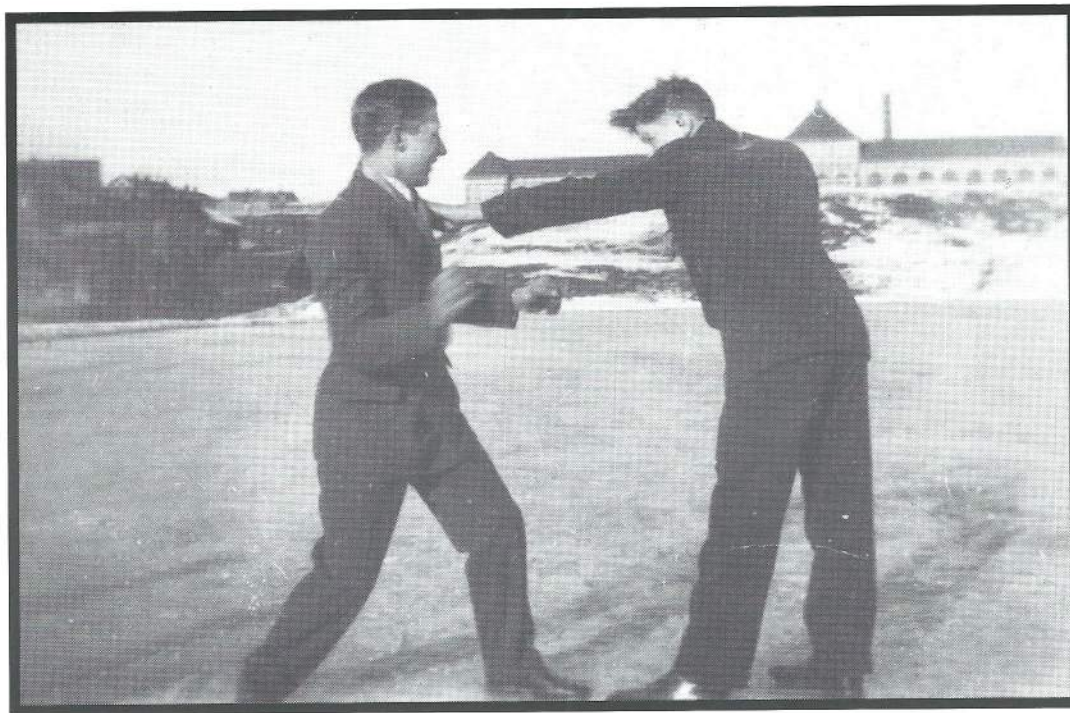


Foto: privat

To gutter på Jordal

BILDET VISER 2 gutter som leker seg på plassen som nå er Jordal Idrettsplass. Det eneste vi vet om guttene er at de var fra distriktet og het Olav og Reidar. Bildet er tatt før tribuneanlegget på Jordal ble bygget. Muren mot Hedmarksgata er heller ikke reist ennå, og den gamle trikkestallen ligger godt synlig. Både dette flotte bygget og muren er nå revet.

Vi ser også til venstre i bildet at bebyggelsen i skråningen ned fra Hølandsgata er inntakt. Jordal Amfi er ennå ikke påbegynt. Husene ble revet for å gi plass til Amfi'n, som sto ferdig til OL i '52, men de siste husene ble ikke revet før i 70-årene.

Guttene på bildet leker seg med å bokse, og de har fin stil. Det var nok ingen tilfeldighet at de bokset, for denne idretten sto veldig sterkt på Kampen, og det var mange klubber i nabolaget. Noen få meter unna guttene, i fotografens retning, reiste også Leif «Baggis» Hansen sitt berømte Proff. Cirkustelt flere ganger i løpet av 60-åra. På Amfi'n var det også jevnlig boksestevner fra 50-åra og opp til forbudet mot proffboksing kom for få år siden. Gamle Oslohelter som Anders Haga, «Baggis» Hansen, «Knoken» Olsen, Tore Magnussen og mange fler har kjempet harde kamper her. Senere vant også «Spiker'n» Paulsen sitt Europamesterskap på Amfi'n, og «The Greatest», om enn noe redusert, Muhammed Ali, ga Harald Skog en solid bokseleksjon i en oppvisningskamp på midten av 70-tallet. De sympatiske «Sorte

Perler», brødrene Riedwald fra Holland, og Ray Patterson (Floyds bror) var også flere ganger populære gjester i strøket. Vi fikk også oppleve naturtalentet Bjarne Lingås på tampen av hans karriere på Amfi'n.

Selve plassen guttene står på, som senere ble Jordal Idrettsplass, ble utbygget med tribuneanlegg som nødsarbeid i 30-årene. Den ble aldri tatt særlig i bruk som konkurransearena, men ble flittig brukt av ungene i strøket. Om vinteren var den dekket av skøyteis, og høytaleranlegget spilte populærmusikk. Mange undret seg hvorfor anlegget ikke har blitt brukt til større arrangementer gjennom årene, men det har i allefall fremdeles misjon som fotballbane for de lavere divisjoner.

Stig M. Berg

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 22 | | | | | | 1 | 2 |
| 23 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 |
| 24 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 |
| 25 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 |
| 26 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 |

God sommer!

Juli



Foto: privat eie

På en benk i parken...

satt fire venninner en dag i 1926. Alle jentene hadde adresse Vestbygata 7 (Sons gate fra 1952), hjørnegården til Bøgata. Bildet ble tatt foran stakittgjerdet til vannbassenget, og vi ser fra venstre Randi Jensen (9 år), Ruth Olsen (7 år), Ellen Jensen (8 år) og Solveig Olsen (9 år).

Ellen Jensen, nå gift Jacobsen, har sendt oss fotografiet. «Jeg ble født i Kjølberggata 13 i 1918, og vi flyttet opp til Vestbygata i 1923. Jeg var enebarn, og mor skjemte meg litt bort. Dukkevognen på bildet er min, - jeg sitter jo med dukken på fanget.

Paraplyen tilhører også meg, jeg var veldig opptatt av paraplyer på den tiden», forteller hun.

Randi Jensen hadde syv søsken, og bestefaren bodde sammen med foreldrene og alle barna i en treroms leilighet i første etasje i oppgangen inn fra Bøgata. En av søstrene til Randi fikk et barn utenfor ekteskap, barnefaren forsvant, og en tid bodde det fire generasjoner i leiligheten.

«Ruth og Solveig Olsen var søstre, de hadde tre brødre og bodde i samme oppgang som meg inn fra Vestbygata,» sier Ellen Jacobsen. «Mine foreldre og jeg hadde en ettroms leilighet på 27 kvadratmeter. Mor døde da jeg var ni, mens faren min, Harald Jensen døde i 1985, 92 år gammel. Han overlevde også sin andre kone som han giftet seg med da jeg var 16 år».

«Far kom fra Eidsvoll og begynte på jernbanen da han var 18 år. Han fikk hybel hos en onkel og tante i Kjølberggata 15 og bodde der til han traff mor i melkebutikken i nummer 13 og giftet seg med henne. Hver arbeidsdag til han ble 65 år, gikk han fra Kampen, over Schweigaards gate til jobben på Loenga. Han bodde resten av sitt liv i gården ved Kampens park.»

Ellen Jacobsen forteller at hun hadde tre sett onkler og tanter boende på Kampen. Hun fikk også selv leie leilighet i Vestbygata 7 da hun giftet seg i 1942. Hun minnes samholdet i familien og blant venner, og sier at hun ikke ville ha flyttet til Bøler i 1957 hvis bare leiligheten på Kampen hadde vært stor nok.

Hassa Horn

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 27 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 28 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 |
| 29 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 |
| 30 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 |
| 31 | 29 | 30 | 31 | | | | |

August



Foto: privat eie

Klasse 6G Kampen skole 1929

BILDET VISER en gutteklasse på Kampen skole 1929. Guttene var 12 år og på terskelen til ungdomstiden. Vi ser at de fleste har lange bukser, symbolet på at barndommen er slutt, men noen har fremdeles korte, og virker fornøyd med det. Kampen var på denne tiden en fattig arbeiderbydel, men guttene virker godt kledd. Denne sommeren badet de i «ishuset» bak skolen, og om vinteren gikk de i Kampen sportshall som hadde åpnet to år tidligere, og så på bydelens helter blant boksere og brytere. Kanskje reiste de helt til Bygdøy for å besøke Sjøfartsmuséet, som åpnet dette året. Kronprins Olav og prinsesse Märtha forlovet seg i januar, og i mars ble Ivar Ballangrud europamester på skøyter. I mars ble det også børskrakk i New York, men konsekvensene av dette hadde neppe nådd klasse 6G på Kampen skole ennå. På høsten ble Martin Luther King født i USA, og prisen på 1 liter bensin var 27 øre, mens 1 kilo brød kostet 41 øre.

Den myndige læreren bakerst med stiv hvitsnipp og sløyfe, er død forlengst, men mange av guttene lever nok ennå. Ser vi godt på ansiktene synes vi kanskje å gjenkjenne noen av de eldre kampegutta idag. Staute menn dengang som nå.

Stig M. Berg

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 31 | | | | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 32 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
| 33 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 |
| 34 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 |
| 35 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | |

September



17. Oslo's tommerhytte Vennvassbu i Lillomarka innvies 22. august 1937.

Alltid beredt!

SIR ROBERT BADEN-POWELL startet speiderbevegelsen i august 1907, med en teltleir for 20 gutter på øya Brownsea i Pool Harbour ved den engelske kanal. Vinteren 1918/19 er man i gang på Kampen.

Hjelpeprest i menigheten, Birger L. D. Brekke, var sekretær i Norsk Speidergutt-Forbund. Han holdt foredrag i Ynglingeforeningen - KFUM om speiding. Et av styremedlemmene, den 20-årige Karsten Berg, foreslår opprettelsen av en speidertropp på Kampen, og 5. februar 1919 stiftes 17. Kristiania Tropp i menighetshuset med Berg som leder.

I 1925 endret hovedstaden navn, troppen likeså. 17. speidergruppe – Kampianerne har i over 77 år arbeidet kontinuerlig i svært skiftende tider, også under den 2. verdenskrig. Rovering for de over 17 år fra 1927, småspeidere/ulvunger kom til i 1934.

Okkupantene forbød speiding i september 1941, og de beslagla Vennvassbu. Frisk mai-start i frigjøringsåret 1945. Willy Jortun, i dag med 66 glade speiderår bak seg, ledet den gang gjenoppbygningen av 17. Oslo. I 1938 stiftes Oslo 26. tropp av Norges KFUK-speidere med Marit Holter Grepstad som leder. Det var rike, aktive speiderår frem til 1969/70, da dør det hele ut. Omtrent samtidig innstilte 63. Oslo Kampen KFUM som var en fortsettelse av Triangelguttavdelingen fra 1943, ledet av Magne Lødengen og Rolf Hansen. 16. mai 1945 stiftes Oslo 18. tropp

av Norsk Speiderpikeforbund med Kari Toftner og Marit Helene Sollid som ledere. I 1953 flyttet hele troppen til Etterstad, og senere til Bryn.

I 1978 slo NSPF og NSF seg sammen i Norges speiderforbund hvor 17. Oslo er med. Arbeidet er åpent for jenter og gutter i flokk, tropp og lag. Vi har hytta Vennvassbu ved Vennervann i Lillomarka, og lokaler i Hagegata 56. Speiding for voksne kvinner og menn skjer i det 8. Sankt Georgs gilde Oslo-Kampianerne, som ble stiftet i 1964. Det er åpent for alle speiderinteresserte.

En gang speider – alltid speider.

«Ferbo»

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 35 | | | | | | | 1 |
| 36 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| 37 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 |
| 38 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 |
| 39 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 |
| 40 | 30 | | | | | | |



Christiania Actie- og ølbryggeri





CHRISTIANIA ACTIE- OG ØLBRYGGERI startet i 1874. I 1925 skiftet det navn til Aktiebyggeriet i Oslo og het det fram til nedleggelsen i 1931. Bildet er tatt ca 1885. Her arbeidet mange av Kampens beboere. Industribedriften trengte folk. I 1857 står det å lese at i alt 353 bryggeribedrifter var etablert i Norge. De fleste var ganske små. I dag huser bygningen Oslo Kretsfengsel. Fremdeles høres uttrykket blant lokalbefolkningen: «Jasså, harru vært på Bayer'n»? Bayer'n er blitt et begrep. Teodor Halvorsen var bondesønn fra Høland, yngstemann i en stor barneflokk og en meget fargerik person, musikalsk og sangglad. Han giftet seg med Edle Caroline fra Hellerud som var kontordame hos Kildal på Fystikkfabrikken. De kjøpte Strømsveien 41 og Teodor arbeidet som kjørekar på ABC-bryggeriet. Hestene var oppstallet i gården, og ble passet godt og vel på – spesielt av barna. Mang en god historie er fortalt om bryggerihesten

og kjørekarene – hvordan de slet hele dagen og – når kvelden kom, luntet hesten hjem til stallen med en sovende kjørekar på lasset som hadde hatt noen smaksprøver på veien.

Turid Bergene Dahlman (Jacobsen)

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 40 | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| 41 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| 42 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 |
| 43 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 |
| 44 | 28 | 29 | 30 | 31 | | | |

November

| | | | |
|--|---|--|--|
|  <p>APPARATFABRIK Ingeborgsgt. 2 Telefon 80933</p> <p>Alt elektrisk repareres SALG AV PLATER OG OVNER UTSTYR, PÆRER OG SIKRINGER URNER MONTERES</p> | <p>JOHAN AARNÆS Kolonial, Kjøtt og Fetevarer</p>  <p>Tøiengaten 45 - Telefon 81478</p> | <p>Telefon 82218 Telefon 81327</p> <p>Brevig & Skofsrud Mek. Verksted</p> <p>JERNKONSTRUKTIONER - PLATEARBEIDER Mek. Arbeider - Smining - Jern - Bygningsarbeider</p> <p>Normannsgaten 25 Etablert 1896 Evensgaten 3</p> | |
| <p>OSCAR SVENDSEN BAKER OG KONDITOR</p>  <p>Norderhousgaten 18</p> | <p>Hans Andersen BAKERI & CONDITORI</p>  <p>Heimdalsgt. 27 c, Telefon 80761</p> | <p>John A. Knatterød Farvehandel</p> <p>ISENKRAM KJØKKENUTSTYR og VINDUSGLASS</p> <p>Normannsgaten 43 Telefon 81078</p> | <p><i>Halvorsens Bensinstasjon</i> Normannsgaten 43 Telefon 81420</p> <p>✱</p> <p><i>Garage & Benzindepot</i></p> |
| <p>H. HALVORSEN Kolonial og Fetevarer Skedsmogaten 1</p> <p>TELEFON 8 0 8 0 2</p> | <p>ALFRED ANDERSEN FRISKE FRUGTER GRØNSAKER OG POTETER En gros</p> <p>Telefon 10081 Osterhausgt. 13 26538 Oslo 10081</p> | <p>N. Andersen & J. Undrum Etablert 1913 Normannsgaten 5</p> <p>Alle slags skotøireparasjoner og bestillinger mottas</p> <p>Solid og rimelig arbeide</p> | <p><i>Normannsgatens Skotøiforretning</i> J. S. PETERSEN</p> <p>Alle slags reparasjoner utføres</p> <p>Manufakturvarer</p> |
| <p>NIELS C. OPDAHL Etablert 1914</p> <p>FLYTNING LAGRING FORTOLLING ASSURANCE</p> <p>Jernbanegaten 8 Telefon 14863</p> | <p>R. SVENDSEN HERREHATE- OG PELSVAREFORRETNING</p> <p>Gunnerusgaten, Oslo</p> <p>STORT UTVALG BILLIGSTE PRISER</p> <p>Telefon 22659</p> | <p>OTTO OLSEN TELEFON 8 0 5 8 3</p> <p>NORMANNSGATEN 16</p> <p><i>Røkeri. Daglig røking av alslags fisk</i></p> <p><i>Letsprengt torsk</i></p> <p>M O T T A R A L T T I L R Ø K N I N G</p> | |

Etter utropernes tid

FØR I TIDA, før boktrykkerkunsten slo igjennom, ble ofte selgernes tilbud kjent ved blant annet utroperne til fots og til hest. Månedens motiv er gamle annonser utropt i «En bok om Gamlebyen Grønland – Kampen Vålerengen og Tøien» av O. M. Overn. Boka kom ut i 1929.

Boka presenterer strøkene som er nevnt ovenfor, med historikk og tegninger. Annonsene er fordelt gjennom hele boka, både som helsider og mindre snutter. Som for eksempel O. Glæserud som «leverer melk og fløte fra kjendte meierier, der har god kontroll og holdbare, gode varer». Og Ragnhild Berg, hun selger mer enn strikk og knapper, hun har «Manufaktur og Trikotasje samt herreartikler». Charles Olsen henvender seg direkte til herrerne: «Herrer! Forsøk den i min forretning bekjente ELEGANTE HÅRKLIPNING. Overbevis Dem ved et besøk.»

Det er ikke sikkert de kunne tatt opp kampen med dagens reklame, men de gikk løfterikt fram, for eksempel Grønlands Beklædningsmagasin: «Vi fører alltid et flot utvalg til billigste priser i dresser og frakker».

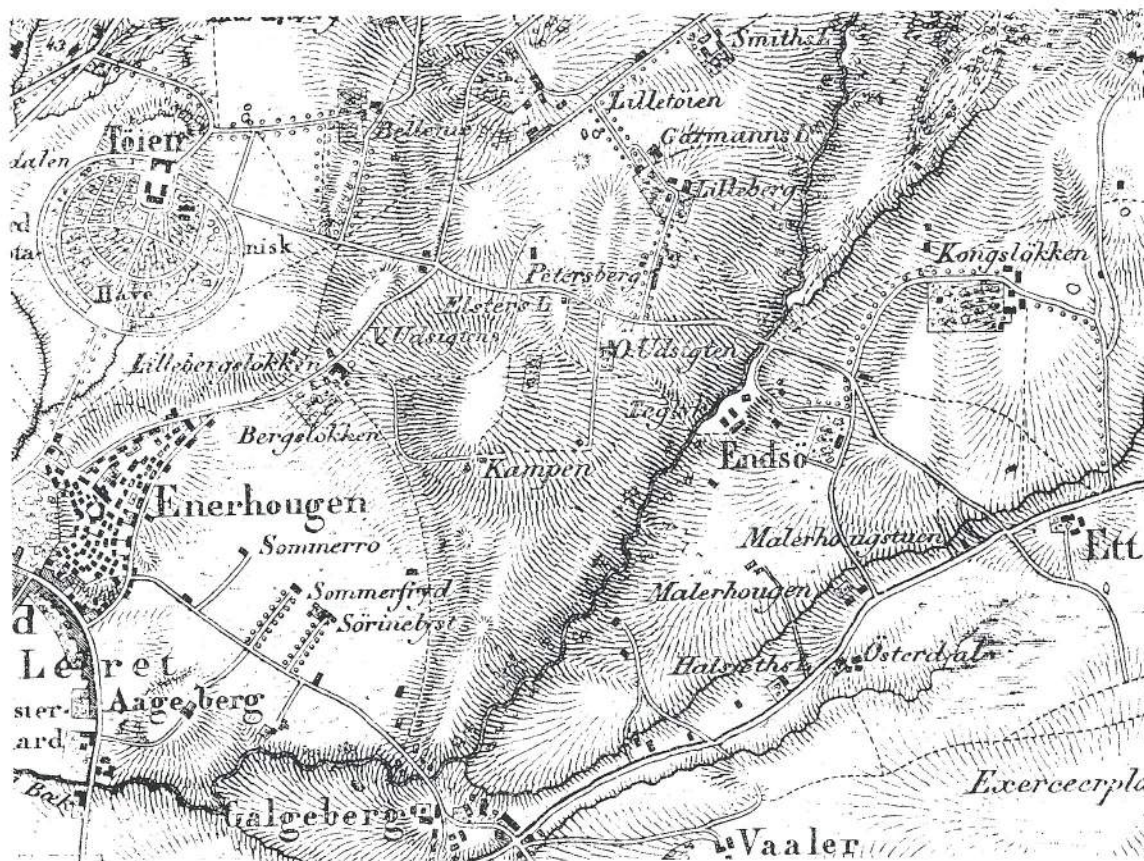
Mona Larsen

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 44 | | | | | 1 | 2 | 3 |
| 45 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 |
| 46 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 |
| 47 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
| 48 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | |

CHRIS

Karl Johans gt. 27, 0159 Oslo

Desember



Kampen 1844

HANSTEENS CHRISTIANIAKART viser de gamle vei-
føringene i vårt område: fra Enerhaugen strekker
Sørligata seg nordover til krysset der Ensjøveien tar
av østover, og videre nordøstover går Økernveien og
Hovinveien. Dette er middelalderveier til de gamle
gårdene i Østre Aker.

Noe etter år 1800 begynte den store eiendommen
Bergsløkken, hvor hovedbølet som vi ser ligger
omtrent der Tøyensenteret troner i dag, å bli ut-
parsellert i mindre løkkeeiendommer, som kartets
Petersborg og Ø(stre) og V(estre) Udsikten. En slik
utparsellering har vi også i bebyggelsen «Kampen»,
som må ha ligget i krysset Skedsmogata/Bøgata. Det
er vel trolig at denne senere skiftet navn til Bøløkken
som gata har navn etter.

Brinken er avmerket som sti, og litt øst for den går
det vei opp til bebyggelsen «Kampen», og herfra
forsetter den som sti til noe som kan være en utløe,
men derfra går det vei igjen til Østre Udsikten. Jeg
tror denne løkken senere ble kalt Normannsløkken,
og veien frem dit er i så fall den første biten av
Normannsgata.

Den gamle Provstengen, på nordsiden av Åkeberg-
veien, ble også utparsellert noe etter 1800, og her
finner vi tre løkker: Sommerro, Sommerfryd (jfr.
den nye parken) og Sørinelyst. Det siste navnet tyder
neppe på at navnettereren tilhørte overklassen. Dette
området bar den gang preg av rent gartnerstrøk,
med kål og grønnsaker så langt øyet rakk, som by-
historiker Fritz Holland har fortalt.

Erik Oluf Melvold

| | Man | Tirs | Ons | Tors | Fre | Lør | Søn |
|----|-----|------|-----|------|-----|-----|-----|
| 48 | | | | | | | 1 |
| 49 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| 50 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 |
| 51 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 |
| 52 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 |
| 1 | 30 | 31 | | | | | |

Gledelig jul!

KAMPEN HISTORIELAG

25. 1. juledag
26. 2. juledag